

Konec Civilizace: aneb překrásný nový svět (1932): Aldous Huxley (1894-1963)

Autor

- anglický spisovatel a filosof
- díky svému poškození zraku z důvodu závažné nemoci nemusel narukovat do války
- román Konec civilizace napsal pod vlivem zpráv z fašistické Itálie a stalinistického SSSR
-

Rozbor

- **literární druh:** epika
 - **literární forma:** próza
 - **žánr:** dystopický román
 - **umělecký směr:** antiutopie
 - **časoprostor:** Londýn v 2540 (632 po F. knize)
 - **kompoziční výstavba** chronologická
 - **vypravěč:** er-forma
 - **vyprávěcí způsoby**
 - **typy promluv:** pásmo postav, pásmo vypravěče
 - **jazyk:** spisovný
 - **literárně-historický kontext:** G. Orwell (1984)
 - **motiv:** konzumní společnost, promiskuita, shakespeare, Ford, požitek
 - **téma:** ovládnutí společnosti pomocí technologie, nesoulad svobody a štěstí
 - vědecký pokrok umožnil dokonale ovládnout jednotlivce, který se dobrovolně vzdává své svobody výměnou za neustálé smyslové radovánky a opájení se „zdravotně neškodnou“ drogou zvanou symbolicky „soma“.
 - jedna ze 3 kakonických dystopií
 - letopočet po Fordovy (po Henrym Fordovy)
 - částečná dystopie → není naprosté peklo jako v 1984
 - lidé zde jsou šťastní, ač toho dosahují užíváním drog
 - pokud je člověk nespokojený, tak může odejít do divočiny pryč z civilizace
 - děti se nerodí a jsou rozeny in vitro → úplný zánik konceptu rodiny
 - polyamorie a promiskuita jsou zde normální až požadované
 - děti jsou rozdělovány do kast (společenských tříd)
1. alfy - nejvýše postaveny
 2. bety
 3. gamy
 4. delty
 5. epsiolon
- technika učení ve spánku, dětem je ve spánku vštěpováno například, že jejich kasta je nejnižší
 - používá se Pavlova metoda podmíněných reflexů → dětem z nižších kast ukazují květiny a knihy a pouští do nich elektrické šoky
 - Nejvíce idealizovaná postava je Henry Ford, který se i částečně mísí se Sigmundem Freudem → ÓÓÓ Forde (namísto Freude)
 - historie se zde nepřepisuje a nepřekrucuje, spíš se zde té historii vysmívá
 - Podívejte tenkrát ty lidi byli nemocní a četli ty nudné knížky
 - jsou zde residua starého světa → rezervace
 - v rezervacích mají náboženství, rodinu, nemoci...
 - Freud nás zbavil v tomto světě všech problémových věcí jako je rodina, oidipovský komplex...
 - „Brave new world“ je citát z knihy W. Shakespeara z románu bouře → dívka celý život nepozná nic jiného než příšeru, se kterou žije na ostrově, ale pak tam připlují lidé a myslí si naivně, že to je překrásný

- nový svět s překrásnými lidmi → Huxleyho narážka
- John se stane ve světě celebritou (divoch)
- Výsměch jakýchkoliv snah dosáhnoutí ideálního světa (jak komunistické, anarchokapitalistické, nebo religionistické)
- Kritizuje snahy dosáhnout jakékoliv utopie
- Shakespeara zakazují proto, aby si lidé neuvědomovali, že existují staré dobré věci → nehna by kapitalismus dopředu
- Strach s moderních technologií → Somu si lze představit jako naše laciné zábavy jako jsou sociální sítě, reels, netflix...
- Droga symbolizuje média, která člověka odvádí od reálného světa a navozuje v něm umělé emoce
- Strach z dehumanizace → z člověka se stává jen materiál
- Je pro člověka důležitější svoboda, nebo štěstí?
- divoch mluví knižně → Shakespeare
- ostatní mluví takovou tou nonšalantní mluvou (laciné moralizační básničky a říkanky)
- střídá se zde fokalizace → rychle se z odstavce na odstavec mění situace

Postavy

- Bernard Marx: Není spokojen se světem, spíše takový antihrdina → pasivní, stále si na něco stěžuje, komplex méněcennosti (i když je alfa) je to tíož malý. Seznámí se s Leninou Rozhodnou se společně, že se vydají na výlet do rezervace.
- Leninu Crowneová: neznáme její finální osud
- Helmholtz Watson: spisovatel, nespokojený, byl Mondem společně s Marxem poslán na ostrov, kde žijí nekonformní lidé
- John: Vyvrhel jak v rezervaci, tak v “civilizaci”. Jediná kniha, která mu je přístupná jsou vybrané spisy Shakespeara. Protože nemá dostatečný styk s jakoukoliv jinou kulturou, tak mluví po Shakespearovsku. Marx a Lenina vezmou Johna zpátky do civilizace. John neikdy není šťastný v novém světě. Nakonec se oběsí.
- Mustafa Mond: nejvyšší alfa